

biti; in vsa vednost in znanost, ki se ne opira na to naravno postavbo razvijanja uma, je puhla in lahko več škoduje kot koristi. Ravno zavoljo tega je ta pripomoček v šoli zelo važen; zraven tega pa še zlajšuje učencom in učiteljem nauk; ga stori prijetnega, ter podpira spomin otroški.

(Dalje prih.)

Številjenje starih.

Beremo, da se stari Rimljani in drugi narodi niso tako v številjenju izuriti mogli, ali pa niso hotli, kakor mi.

Njih število se je po perstih začelo, kar nam veliko reči spričuje.

Zivelo je v južni Ameriki (v Terafirmi) ljudstvo z imenom *Tamánahi*. Čudno in nezapopadljivo je, da so imenovani samo s štirimi številkami težke, silo velike številstva izdelovali (se vé, da z velikim trdom in prizadetjem). Ako so p. številko 5 naznaniti hotli, so celo človeško roko narisali. Naprej do devet so pa narisani roki še po 2, 3 ali 4 perste pridevali. Številko 8 so naznanili z 8 perstmi. Znamnje za deset ste bile dve roki = ☞☞. Namesto številke naše ednajst so človeka narisali, ki je z obedvema rokama en perst na nogi imel. Ako so 20 zapisati hotli, so enega Indijanca, za 40 dva, za 60 tri Indijance narisali (ker pri vsakem so perste na rokah in na nogah šteli). Velike številke so različno pisali. Obilnost te ali une baže so naznanjali z lasmi; pri takem znamenju si je že vsaki bravec neizrečeno veliko število misliti mogel. — Prejšnji in sedanji Rimljani so gotovo svoje cifre ali številke od omenjenega ljudstva podedovali, kar nam njih številske znamenja vidljivo spričujejo. I nič drugega ne pomeni, kakor en perst, II dva persta i. t. d. V pomeni dlan ali roko in X (kar izhaja iz znamenja X) obe roki; tedaj 10.

Švobodno sodimo, da so te znamenja pozneje bolj prebrisani, modri in učeni možje znajdlji, posebno ako velike rimske številke premišljujemo. —

Vidimo iz tega, da si prvo ljudstvo za posvetno blago ni toliko prizadevalo kakor sedanje. Tudi se takrat goljufije ni bilo tako zelo bati, ker bili so gotovo bolj pošteni. Ali zdaj, joj! kakšne številke nam časi donašajo!

L. T.